

Jézus születése

Alkotó	Giovanni di Paolo Siena 1398 k. — Siena 1482
Készítés ideje	1470 körül
Készítés helye	Siena
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera, arany
Méret	magasság: 174 cm szélesség: 73 cm
Leltári szám	55.183

Leírás

Giovanni di Paolo hosszú és gazdag munkásságából sok oltárkép is fennmaradt, a legtöbb töredékes állapotban. Ez a tábla is hajdan egy triptychon-oltár középső képe volt, a szélső táblák Siena városának két védőszentjét, Szent Asanust és Viktort (?) ábrázolták (ma Avignon, Musée du Petit Palais). A középképen a Nativitasnak a későközépkorban különösen kedvelt ábrázolását látjuk, mely a 14. századi svéd misztikus, Szent Brigitta látomásai nyomán terjedt el: Mária térden állva imádja a köpenye szélére fektetett gyermekét. Az alvó, idős József háttérbe szorulása a Megváltó isteni fogantatására utal, melyben neki, Mária hites férjének, nem volt szerepe. A festmény a mester utolsó alkotóperiódusának egyik legkiemelkedőbb alkotása. A szögletes, nehézkes figurák és a sematikus modellálás jelzik a késői stílust, az idős, hetven év körüli mester azonban töretlen mesélőkedvvel jeleníti meg a karácsonyi történet részleteit. A meredeken emelkedő, mesebeli tájban legelésző birkanyáját megkapó közvetlenséggel ábrázolt együgyű, rongyos pásztorok őrzik. Az örömhírt hozó angyal hallatán az egyik bárány is felszegezi fejét, tétován keresve a hang forrását. A jelenetet fent az Atyaisten áldó alakja koronázza, akit a festő – a rövidülést megkerülendő – félrebicsaklott fejjel, és a keret által megszabott térhez pontosan idomuló, szimmetrikusan lebbenő köpenyben jelenített meg. Sallay Dóra 2002-honlap

Proveniencia

Simor János szerzeménye 1878 előtt

Restaurálás

2009 Varga Dezső

Kiállítások

- 1971 Budapest, Szépművészeti Múzeum "Középkor alkonya"

Bibliográfia

- Sallay, Dóra: Corpus of Sienese Paintings in Hungary, 1420–1510. Florence, Centro Di, 2015. 140-146. kat. 11.
- <https://provincedesienne.com/2023/03/29/giovanni-di-paolo-altare-della-nativita/>
- Carl B. Strehlke, in Bellosi ed. 2009, 306–9 (late work); Dominique Vingtaine, in Guiducci and Vingtaine ed. 2009, 94 (c. 1470).
- reconstruction);

- Laclotte and Moench 2005, 112-13 (c. 1470); Sallay 2007, 59 (c. 1470 or early 1470s); Sallay 2008, 5, 7, 12 repr., 16 (c. 1470,
- Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. 227, kat. sz. 94 (Tátrai Vilmos)
- Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975., 42
- Boskovits 1968, 18, 19. képleírás;
- Berenson 1968, 177;
- Boskovits-Mojzer-Mucsi 1967, 52;
- Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára. Budapest, 1964. , 58;